

Робоча програма навчальної дисципліни «**Теорія виховання**» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань **А Освіта спеціальності А3 Початкова освіта** освітньої програми «**Початкова освіта**».

Розробники: Попадич Олена Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 12 від « 28 » червня 2025 р.

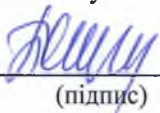
Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

_____ /проф. Оксана ПОВІДАЙЧИК/
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 10 від « 30 » червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

_____ /проф. Олена ПОПАДИЧ/
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Попадич О.О., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	1	2
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5	2	4
	Лекції:	
	36	10
	Практичні (семінарські):	
	38	8
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	76	132

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія виховання» є ознайомлення студентів зі змістом, сутністю, принципами, закономірностями, методами та організаційними формами виховання молодших школярів, спрямування майбутнього педагога на творчу діяльність та самореалізацію особистості. У взаємозв'язку з іншими педагогічними дисциплінами навчальна дисципліна «Теорія виховання» забезпечує науково-теоретичну й практичну підготовку до виконання професійних обов'язків вчителя (вихователя, класовода, класного керівника, куратора) в полікультурному суспільстві. Адже сучасний учитель початкової школи є одночасно викладачем, вихователем, організатором діяльності дітей, активним учасником спілкування з учнями, їх батьками та колегами, консультантом, дослідником. Дисципліна «Теорія виховання» передбачає забезпечення студентів систематизованими знаннями, педагогічними умінями та формує професійно-педагогічні ціннісні орієнтації та компетентності.

Завдання курсу: засвоєння студентами ключових категорій теорії виховання, їх сутності, методів, прийомів, засобів, форм виховання, їх характеристику; узагальнення на міждисциплінарному рівні сутності зв'язків і педагогічних категорій; критичне осмислення теоретичної спадщини з проблем виховання вітчизняних і зарубіжних педагогів; засвоєння студентами змісту, організаційних форм і методів виховання учнів початкової школи; особливостей виховання в позашкільних закладах освіти; формування педагогічного мислення студентів; усвідомлене розуміння студентами сутності зв'язку між теорією та практикою виховання; формування у студентів навичок планування виховної роботи з учнями з метою реалізації пізнавальних, розвивальних і виховних аспектів педагогічного процесу в полікультурному суспільстві, забезпечення особистісно зорієнтованого і диференційованого підходів до вихованців.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-4. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно- комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-5. Здатність аналізувати та опрацьовувати нормативні документи для використання у професійній діяльності.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових, індивідуальних та етнічних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та реалізувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Теорія виховання**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 7 Історія початкової освіти

ОК 8 Загальна психологія

ОК 12 Полікультурна освіта в умовах НУШ

ОК 15 Вступ до спеціальності з основами педагогіки

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Початкова освіта**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 1	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, батьками, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти
ПРН 2	Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах
ПРН 3	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі
ПРН 6	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми
ПРН 10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами
ПРН 12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати

	результативність їх застосування
ПРН 14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей
ПРН 16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп
ПРН 18	Проводити педагогічні дослідження в галузі початкової школи, використовувати їх результати у професійній діяльності вчителя початкових класів в полікультурному освітньому середовищі
ПРН 20	Уміти визначати потреби особистого професійного розвитку, планувати власний професійний розвиток, знати вимоги до організації професійного розвитку та форми й види професійного розвитку

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Теорія виховання**»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Здобувач буде знати ключові категорії теорії виховання, їх сутність. Знати методи, прийоми, засоби, форми виховання, їх характеристику.	ПРН 1
Здобувач буде знати особливості процесу виховання, його рушійні сили, структуру.	ПРН 2
Здобувач буде знати сутність національного виховання, його мету, завдання та ідеал.	ПРН 3
Здобувач буде знати специфіку виховного процесу як педагогічного явища, його закономірності, особливості організації в поліетнічному регіоні.	ПРН 6
Здобувач буде знати сутність, ознаки, функції та види дитячого колективу, систему перспективних ліній у розвитку колективу; права та обов'язки класного керівника (класовода, куратора), завдання, функції, форми роботи класного керівника.	ПРН 10
Здобувач буде вміти аналізувати педагогічні явища та процеси, пояснювати їх сутність, аргументуючи власну точку зору з позиції науки; складати, розробляти, презентувати міні-проекти, конспекти різних форм з виховної роботи.	ПРН 12
Здобувач буде вміти аналізувати педагогічні ситуації з погляду наукових підходів щодо впливу середовища на розвиток і формування особистості вихованця, закономірностей формування колективу, ефективності взаємодії школи і сім'ї у вихованні школярів, роботи з «важкими» дітьми тощо.	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «**Теорія виховання**» є презентації на практичних (семінарських) заняттях результатів виконаних завдань та досліджень, презентацій-доповідей, виконання творчих завдань (есе), реферати, виконання модульних контрольних робіт, іспит.

Методи навчання: Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо), наочні (ілюстрація,

демонстрація тощо), практичні (вправи, навчально-продуктивна діяльність тощо), репродуктивний метод, метод проблемного навчання, самостійна робота студентів, розв'язування задач/творчих завдань, інтерактивні методи навчання, презентації, рольові ігри, банки візуального супроводу освітнього процесу, метод проєктів тощо.

Методи та форми дистанційного навчання: система Moodle; інтернетконференція Google Meet.

Технології навчання: інформаційно-комунікаційні, проєктні, інтерактивні, модульні, ігрові, співробітництва.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні презентації на практичних (семінарських) заняттях результатів виконаних завдань та досліджень, презентацій-доповідей, письмове виконання творчих завдань (есе), рефератів.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій. Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять.

Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних занять, практичних занять, модульних контрольних робіт, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1-2	T3-4	T5	T6-7	T3	P	50	100
5	5	5	5	20	10		

T1, T2 ... – теми, T3 – творче завдання (есе), P – реферат

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T 8	T 9-10	T 11-12	T 13-14	T3	P	50	100
5	5	5	5	20	10		

T1, T2 ... – теми, T3 – творче завдання (есе), P – реферат

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)

Практичні (семінарські) заняття	10	20	9	20
Творчі завдання (есе)	1	20	1	20
Реферат	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	13	100	12	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів.

Модульна робота 1 (max. – 50 б.)

- 1) Теоретичні завдання: дайте відповідь на 2 питання (2x15б. = max. – 30 б.).
- 2) Тестові завдання: (20x1б. =max. – 20 б.).

Модульна робота 2 (max. – 50 б.)

- 1) Теоретичні завдання: дайте відповідь на 2 питання (2x15б. = max. – 30 б.).
- 2) Тестові завдання: (20x1б. =max. – 20 б.).

50 балів (оцінка «відмінно») – студент виконав запропонований йому варіант завдання у повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;
- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

40 балів (оцінка «добре») – студент виконав запропонований йому варіант завдання у повному обсязі, дав вичерпну відповідь на усі питання, проявив творчу самостійність, добре орієнтується у сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

30 балів (оцінка «задовільно») – студент проявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань.

20 балів (оцінка «незадовільно») – студент не виявив достатніх фахових знань із предмета, не реалізував завдання через загальну слабку орієнтацію у програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше ніж 50 %.

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Теорії виховання» є іспит, який проводиться в усній формі. Студент, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Для покращення підсумкової оцінки з дисципліни складання іспиту є обов'язковим.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав середнє арифметичне менше 60 балів зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність процесу виховання в початковій школі

Тема 1. Теоретико-методологічні засади виховного процесу. Сутність процесу виховання. Виховання – соціально і педагогічно організований процес формування людини як особистості. Структура процесу виховання. Рушійні сили виховання. Внутрішні суперечності процесу виховання. Зовнішні суперечності. Складові виховного процесу. Закономірності виховного процесу. Принципи виховання. Цілеспрямованість виховання. Зв'язок виховання з життям. Єдність свідомості та поведінки у вихованні.

Тема 2. Основні закономірності та принципи виховання. Закономірності виховання: органічний зв'язок виховання із суспільними потребами та умовами, взаємодія у виховному процесі всієї сукупності різноманітних чинників; опора в виховному процесі на позитивні якості дитини, стимуляцію активності особистості, позитивні емоції від досягнутих успіхів; результати виховання залежать від виховного впливу на внутрішній світ дитини, її духовну, емоційну сфери; діяльність і спілкування як визначальні чинники. Принципи виховання: цілеспрямованість, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самодіяльністю дітей, повага до особистості дитини, поєднана з розумною вимогливістю до неї та інші.

Тема 3. Українська національна система виховання. Структура системи виховання в Україні. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Концепція «Нова українська школа». Методи Нової української школи (наставництво, супервізія, інтервізія, моделювання, проектування, тощо), можливості їх використання для організації роботи інклюзивного класу в умовах полікультурного освітнього простору.

Тема 4. Специфіка процесу виховання в полікультурному середовищі. Характеристики провідної діяльності у молодшому шкільному віці. Психічні новоутворення молодших школярів: довільність психічних процесів, рефлексія, внутрішній план дій. Основні психічні процеси: мовлення, мислення, пам'ять, увага, уява. Психологічні умови розвитку молодших школярів. Орієнтовні завдання виховної роботи в 1-4 класах. Позакласна робота з молодшими школярами. Суть і змістове наповнення в полікультурному просторі

початкової освіти складових педагогіки партнерства: спілкування, взаємодія та співпраця. Здатність класного керівника працювати з проблемними дітьми, схильними до девіантної поведінки.

Тема 5. Основні напрями виховання. Полікультурне виховання. Громадянське виховання. Розумове виховання. Моральне виховання. Екологічне виховання. Статеве виховання. Правове виховання. Трудове виховання. Естетичне виховання. Фізичне виховання.

Тема 6. Методи і прийоми виховання в початковій школі. Поняття про методи виховання. Підходи до класифікацій методів виховання. Структура методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності та формування досвіду громадської поведінки. Методи стимулювання поведінки і діяльності особистості. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні. Прийоми педагогічного впливу. Вимоги до використання методів виховання в навчально-виховному процесі початкової школи. Вибір методів виховання. Засоби виховання.

Тема 7. Форми організації виховного процесу в початковій школі. Виховання особистості в колективі. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи (КТС). Колективне планування виховної роботи. Виховання представників усіх національностей на засадах демократичності та гуманізму. Формування позитивного досвіду міжкультурної взаємодії. Міжкультурна толерантність.

Змістовий модуль 2. Виховна діяльність в початковій школі

Тема 8. Поняття про формування учнівського колективу та його вплив на виховання особистості. Проблема особистості і колективу в науково-педагогічних дослідженнях. Дитячий колектив, його ознаки. Основні типи дитячих колективів: первинний і загальний, постійний і тимчасовий, одно- і різновіковий. Структура первинного учнівського колективу. Стадії розвитку колективу. Шляхи та чинники розвитку дитячого колективу. Педагогічне керівництво процесом формування дитячого колективу. Виховання колективу і організація самоврядування молодших школярів у режимі повного і продовженого дня. Учніське самоврядування в школі і класі. Формальні і неформальні групи учнівського колективу. Дитячі і юнацькі громадські організації. Неформальний молодіжний рух. Суть і змістове наповнення в полікультурному просторі початкової освіти складових педагогіки партнерства: спілкування, взаємодія та співпраця

Тема 9. Ознайомлення з діяльністю класного керівника, основними функціями, напрямками і формами його роботи. Класний керівник у школі. Функції класного керівника. Напрями і форми роботи класного керівника. Критерії оцінювання ефективності виховного процесу. Зміст й основні напрями організації роботи класного керівника. Функції класного керівника (діагностична, організаційна, виховна, координаційна, стимулююча). Роль класного керівника в організації виховної роботи початкової школи. Критерії оцінювання діяльності класного керівника. Планування виховної роботи в ЗОШ I ступеня. Поняття та види планування. Функції планування. Структура плану виховної роботи класного керівника. Умови ефективності планування. Орієнтовний зміст виховання в загальноосвітній школі. Здатність класного керівника виявляти, ставити та вирішувати проблеми, діяти соціально відповідально і свідомо, діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність класного керівника до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. Можливості реалізації в полікультурному освітньому просторі початкової освіти принципів педагогічного партнерства: повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах; діалог – взаємодія – взаємоповага; розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків); принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Тема 10. Основні етапи роботи з батьками школярів. Форми взаємодії педагогів та батьків. Батьківські збори. Лекторій. Педагогічні практикум. Педагогічні умови успішного виховання дітей у сім'ї. Вивчення батьками своїх дітей. Особистий приклад батьків. Спільна діяльність, розумне спілкування. Педагогічна культура батьків. Подолання конфлікту між батьками і дітьми. Подолання недоліків сімейного виховання. Участь громадськості у вихованні дітей. Орієнтовна програма вивчення сім'ї. Методи вивчення сім'ї. Педагогічна просвіта батьків. Батьківські університети.

Тема 11. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми. Сутність поняття «педагогічно занедбані діти». Які соціально-педагогічні умови спричиняють появу важковиховуваних дітей. Яких вихованців відносять до категорії педагогічно занедбаних дітей. Які основні принципи, шляхи й засоби перевиховання педагогічно занедбаних дітей. Які є етапи роботи з перевиховання педагогічно занедбаних «важких» дітей. На які загальнопедагогічні чинники варто спиратись у процесі перевиховання педагогічно занедбаних дітей. Здатність вчителя зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. Здатність вчителя використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність працювати з проблемними дітьми, схильними до девіантної поведінки.

Тема 12. Планування виховної роботи в початковій школі. План виховної роботи. Мета планування. Педагогічні вимоги до плану виховної роботи. Джерела планування. Технологія планування виховної роботи. Етапи: діагностичний, прогностичний, орієнтаційно-пошуковий, структурно-змістовий, конструктивно-операційний, контрольно-оцінний. Види підходів до планування в сучасній школі. Формальний план. Традиційний план. Випадковий план. Механічне планування. Форми залучення педагогів до розробки плану виховної роботи на новий навчальний рік. Залучення батьків до планування виховної роботи. Форми залучення учнів до планування. Орієнтовні вимоги до плану виховної роботи.

Тема 13. Поняття про педагогічну діагностику в роботі вчителя сучасної початкової школи. Поняття, зміст і основні функції педагогічної діагностики. Об'єкти педагогічної діагностики. Структура діагностичного дослідження. Сутність, зміст основних принципів діагностичного дослідження педагогічних явищ. Рівні педагогічної діагностики. Організаційні вимоги до проведення педагогічної діагностики. Використання тестів при діагностиці учнів в початковій школі. Вимоги до тестів у початковій школі. Значення діагностики в початковій школі.

Тема 14. Позакласне та позашкільне виховання. Завдання, зміст й основні напрямки позакласної виховної роботи з молодшими школярами. Форми позакласної виховної роботи. Позашкільна виховна робота. Поняття про позаурочну і позашкільну роботу як важливу ланку навчання і виховання в системі безперервної освіти. Закон України «Про позашкільну освіту». Завдання позашкільного навчання і виховання та шляхи їх реалізації відповідно до вимог сучасного суспільства. Види позашкільної виховної роботи. Позашкільні навчально-виховні заклади і основні напрямки їх діяльності. Виховна діяльність громадських організації дітей та молоді. Перебудова змісту і форм позаурочної і позашкільної виховної роботи на засадах народної педагогіки.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 150					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Змістовий модуль 1. Сутність процесу виховання в початковій школі						
Тема 1. Теоретико-методологічні засади виховного процесу	10	2	2			6
Тема 2. Основні закономірності та принципи виховання	9	2	2			5
Тема 3. Українська національна система виховання. Структура системи виховання в Україні	11	2	4			5
Тема 4. Специфіка процесу виховання в полікультурному середовищі	11	2	4			5
Тема 5. Основні напрями виховання	11	2	2			7
Тема 6. Методи і прийоми виховання в початковій школі	11	4	2			5
Тема 7. Форми організації виховного процесу в початковій школі	11	4	2			5
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	76	18	20			38
Змістовий модуль 2. Виховна діяльність в початковій школі						
Тема 8. Поняття про формування учнівського колективу та його вплив на виховання особистості	11	4	2			5
Тема 9. Ознайомлення з діяльністю класного керівника, основними функціями, напрямками і формами його роботи	11	2	4			5
Тема 10. Основні етапи роботи з батьками школярів	11	4	2			5
Тема 11. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми	11	2	2			7
Тема 12. Планування виховної роботи в початковій школі	9	2	2			5
Тема 13. Поняття про педагогічну діагностику в роботі вчителя сучасної початкової школи	9	2	2			5
Тема 14. Позакласне та позашкільне виховання	10	2	2			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	74	18	18			38
Разом за семестр	150	36	38			76

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 150					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Змістовий модуль 1. Сутність процесу виховання в початковій школі						
Тема 1. Теоретико-методологічні засади виховного процесу	12	2				10
Тема 2. Основні закономірності та принципи виховання	10					10
Тема 3. Українська національна система виховання. Структура системи виховання в Україні	12	2				10
Тема 4. Специфіка процесу виховання в полікультурному середовищі	6					6
Тема 5. Основні напрями виховання	14	2	2			10
Тема 6. Методи і прийоми виховання в початковій школі	10					10
Тема 7. Форми організації виховного процесу в початковій школі	12		2			10
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	76	6	4			66
Змістовий модуль 2. Виховна діяльність в початковій школі						
Тема 8. Поняття про формування учнівського колективу та його вплив на виховання особистості	10					10
Тема 9. Ознайомлення з діяльністю класного керівника, основними функціями, напрямками і формами його роботи	12		2			10
Тема 10. Основні етапи роботи з батьками школярів	12	2				10
Тема 11. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми	12		2			10
Тема 12. Планування виховної роботи в початковій школі	10					10
Тема 13. Поняття про педагогічну діагностику в роботі вчителя сучасної початкової школи	12	2				10
Тема 14. Позакласне та позашкільне виховання	6					6
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	74	4	4			66
Разом за семестр	150	10	8			132

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Сутність процесу виховання в початковій школі			
1	<p>Тема 1. СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ</p> <p><i>Мета:</i> сформувати у студентів поняття про виховання, самовиховання, сутність процесу виховання, закономірності та принципи процесу виховання; ознайомити їх з різними підходами до розуміння сутності виховання як педагогічного процесу; закріпити вміння робити категоріальний аналіз педагогічних понять на прикладі категорії «виховання».</p> <p><i>Ключові поняття:</i> виховання у широкому та вузькому розумінні; мета виховання; закономірності та принципи процесу виховання; діяльнісно- особистісна концепція виховання; суб'єкт – суб'єктні виховні відносини.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виховання як спеціально організований і свідомо здійснюваний педагогічний процес. 2. Зміст і результат виховання. Діяльнісно-особистісна концепція виховання. 3. Поняття «виховання» у широкому та вузькому розумінні. 4. Закономірності процесу виховання. 5. Принципи виховання. 	4	
2	<p>Тема 2. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИ ВИХОВАННЯ</p> <p><i>Мета –</i> розкрити сутність поняття «методи виховання», виявити особливості класифікацій методів виховання, встановити характер взаємозв'язку між методами, прийомами та засобами виховання.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> метод виховання; засіб та прийом виховання; класифікація методів виховання; методи формування свідомості особистості; методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки; методи стимулювання поведінки та діяльності; методи контролю та самоконтролю, критерії вибору методів виховання.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи, прийоми та засоби виховання. 2. Класифікації методів виховання. 3. Характеристика методів формування свідомості та переконання особистості. 4. Характеристика методів організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки особистості. 5. Характеристика методів стимулювання поведінки та діяльності. 6. Характеристика методів контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні. 7. Основні прийоми педагогічного впливу. 	2	2
3	<p>Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА КЛАСНОГО КЕРІВНИКА</p> <p><i>Мета:</i> ознайомити студентів із значенням інституту класного</p>	4	2

	<p>керівництва у сучасних умовах; сприяти осмисленню ними завдань, функцій, провідних напрямів роботи класного керівника, основних вимог до його особистості та діяльності; стимулювати розвиток педагогічних умінь у майбутніх вчителів, зокрема вмінь аналізувати, моделювати, конструювати, регулювати, організовувати виховний процес.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> класний керівник; професіограма особистості та діяльності класного керівника; функції та обов'язки; зміст та форми виховної роботи; методичне об'єднання класних керівників.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З історії питання. 2. Роль інституту класного керівництва в сучасних умовах. 3. Професіограма особистості і діяльності класного керівника. 4. Основні завдання та функціональні обов'язки класного керівника. 5. Зміст і форми виховної роботи класного керівника. 6. Здатність класного керівника розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії. 		
4	<p>Тема 4. ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА В РОБОТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА</p> <p><i>Мета:</i> забезпечити оволодіння студентами методами педагогічної діагностики, сформувати гностичні вміння.</p> <p><i>Ключові поняття теми:</i> педагогічна діагностика, функції і методи діагностики.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення, завдання діагностики в педагогічній діяльності. 2. Предмет, сутність, зміст педагогічної діагностики. 3. Вимоги до педагогічної діагностики. 4. Педагогічна діагностика в роботі класного керівника: <ol style="list-style-type: none"> а) функції, типи діагностики в роботі класного керівника; б) завдання діагностики; в) класифікація та характеристика методів вивчення особистості та учнівських колективів; г) програма вивчення школяра; д) програма вивчення класного колективу; е) методика вивчення індивідуальних особливостей школяра; ж) методика вивчення сім'ї. 5. Аналіз виховної діяльності класного керівника. 	2	
5	<p>Тема 5. ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА</p> <p><i>Мета:</i> ознайомити студентів із сутністю та технологією планування виховної роботи класного керівника; формувати вміння планувати виховну роботу класного колективу та організовувати життєдіяльність учнів; надавати педагогічну допомогу учням в організації колективних творчих справ.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> планування; план; структура плану; принципи планування; технологія планування; колективна творча справа.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Планування виховної роботи в класі. Функції, принципи, 	4	

	джерела планування. 2. Вимоги до плану роботи класного керівника. Види планів. 3. Технологія планування роботи класного керівника. 4. Структурні компоненти плану виховної роботи. 5. Планування роботи з дитячим колективом.		
6	Тема 6. РОЗУМОВЕ ВИХОВАННЯ ДИТИНИ. РОБОТА КЛАСНОГО КЕРІВНИКА З РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ШКОЛЯРІВ <i>Мета:</i> сприяти засвоєнню студентами понять «розумове виховання», «пізнавальні інтереси», «культура розумової праці», а також ознайомити їх з різними чинниками впливу на розвиток пізнавальних інтересів школярів; формувати вміння студентів моделювати, конструювати, організовувати, відбирати оптимальні форми та методи роботи класного керівника з розвитку пізнавальних інтересів школярів з урахуванням конкретних умов і вікових особливостей. <i>Ключові поняття:</i> розумове виховання; пізнавальний інтерес; культура розумової праці. План заняття. 1. Завдання розумового виховання школярів. 2. Сутність пізнавального інтересу. 3. Вікова динаміка інтересів школярів. 4. Основні шляхи та форми позакласної роботи, спрямованої на розвиток пізнавальних інтересів.	2	
7	Тема 7. МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ <i>Мета:</i> сприяти засвоєнню студентами основних понять щодо мети, змісту, форм та методів морального виховання школярів у сучасній загальноосвітній школі, сформувати вміння розв'язувати педагогічні задачі, проектувати зміст виховної роботи з морального виховання школярів, розробляти технології формування моральних якостей дітей. <i>Ключові поняття:</i> мораль; моральність; моральне виховання; моральні почуття; моральні переконання; моральна свідомість; моральні звички; моральний вчинок; моральна поведінка; моральний ідеал; форми, методи морального виховання. План заняття. 1. Основні поняття з питань морального виховання. Моральне виховання у сучасних умовах. 2. Механізми морального виховання. 3. Основні цілі морального виховання. 4. Зміст морального виховання у сучасній школі. 5. Форми та методи роботи вчителя-вихователя з морального виховання.	4	
Змістовий модуль 2. Виховна діяльність в початковій школі			
8	Тема 8. ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У СІМ'Ї. РОБОТА КЛАСНОГО КЕРІВНИКА З БАТЬКАМИ УЧНІВ <i>Мета:</i> з'ясувати зміст та завдання сімейного виховання, розкрити роль сім'ї у вихованні дітей, ознайомити студентів із типовими помилками у сімейному вихованні та причинами їх появи; сприяти формуванню в них умінь взаємодіяти з сім'ями різних типів у виховній роботі. <i>Ключові поняття:</i> сім'я, сімейне виховання, батьківський	4	2

	<p>авторитет, гіперпротекція, гіпопротекція, неповна сім'я, повторна сім'я, багатодітна сім'я, неблагополучна сім'я, сім'я соціального ризику, конфліктна сім'я, асоціальна сім'я, молода сім'я, форми роботи педагога з батьками, педагогічне коригування, професійно-педагогічне спілкування вчителя з батьками учнів.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання, основні принципи, зміст і напрями сімейного виховання. 2. Умови ефективності виховання дітей у сім'ї та помилки, яких найчастіше припускаються батьки у сімейному вихованні. 3. Типологія сучасних сімей. 4. Форми роботи класного керівника з сім'ями учнів. 5. Умови ефективності взаємодії класного керівника та батьків. 		
9	<p>Тема 9. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ</p> <p><i>Мета:</i> сформувати у студентів розуміння сутності та основних завдань естетичного виховання учнівської молоді у сучасній школі; сприяти виробленню у них необхідних професійних умінь та навичок організації і здійснення навчально-виховної роботи з питань естетичного виховання.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> естетика; естетичне виховання; форми естетичного виховання; методи естетичного виховання.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про естетичне виховання, його сутність і завдання. 2. Принципи та система естетичного виховання школярів. 3. Шляхи та засоби естетичного виховання учнів. 4. Роль народної педагогіки в естетичному вихованні підростаючого покоління. 	2	
10	<p>Тема 10. МЕТОДИКА ТРУДОВОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ. ОСНОВИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ШКОЛІ</p> <p><i>Мета</i> – ознайомити студентів з провідними поняттями системи трудової та економічної підготовки, профорієнтації школярів, шляхами їх реалізації в сучасних умовах; проаналізувати педагогічні вимоги до організації трудової та економічної діяльності учнів, основи профорієнтації; сформувати вміння планувати, організовувати школярів на трудові справи; навчити студентів чітко визначати мету, завдання, зміст, форми і методи трудового, економічного виховання та профорієнтації роботи класного керівника; виділяти основні етапи організації трудової та економічної діяльності школярів, володіти різними методами трудової підготовки, організовувати суспільно-корисну та виробничу працю учнів різних вікових груп.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> трудове виховання; трудове навчання; суспільно-корисна праця; професійна підготовка; економічна освіта; економічне виховання; профорієнтація, профосвіта, профадаптація, профвиховання, профдобр</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз стану трудової підготовки учнів у сучасній 	2	

	<p>національній школі.</p> <p>2. Мета, завдання, зміст, форми і методи трудового виховання учнів.</p> <p>3. Мета, завдання, зміст, форми і методи економічного виховання учнів.</p> <p>4. Характеристика основних завдань профорієнтаційної роботи класного керівника з учнями.</p> <p>5. Методика профорієнтації учнів у системі роботи класного керівника та її основні форми.</p>		
11	<p>Тема 11. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ</p> <p><i>Мета:</i> систематизувати і поглибити знання студентів з основ фізичної культури і сприяти оволодінню ними практичними навичками зміцнення здоров'я, підвищення працездатності, організації здорового способу життя; розкрити методи фізичного вдосконалення, високої соціальної активності особистості майбутнього фахівця у процесі підготовки до професійної діяльності.</p> <p><i>Ключові слова:</i> фізична культура, спорт, здоров'я, здоровий спосіб життя, рухова активність, життєдіяльність, працездатність, фізичне навантаження, режим, активний відпочинок, гігієна, загартування.</p> <p>План заняття.</p> <p><i>I. Перевірка рівня засвоєння студентами основних теоретичних положень з теми заняття.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фізична культура як навчальна дисципліна. 2. Функції фізичної культури. 3. Природньо-наукові основи фізичного виховання. 4. Режим рухової активності та працездатність. 5. Основи здорового способу життя. 6. Форми та засоби фізичного виховання. 7. Методи організації учнів для занять на уроці фізкультури. 	2	2
12	<p>Тема 12. ОСВІТНЬО-ВИХОВНІ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ</p> <p><i>Мета:</i> сформувати у студентів розуміння сутності освітньо-виховних систем загальноосвітніх закладів, типології, створення та етапів функціонування; сприяти виробленню у них необхідних професійних умінь та навичок організації і здійснення професійної діяльності в умовах освітньо-виховної системи конкретного навчального закладу.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> освітньо-виховна система, етапи розвитку освітньо-виховної системи, типологія сучасних освітньо-виховних систем.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про освітньо-виховну систему. 2. Структура та характеристика основних компонентів освітньо-виховних систем загальноосвітніх закладів. 3. Типологія сучасних освітньо-виховних систем. 4. Сучасні заклади нового типу. Характеристика освітньо-виховних систем різних загальноосвітніх навчальних закладів. 	2	
13	<p>Тема 13. ФОРМУВАННЯ УЧНІВСЬКОГО КОЛЕКТИВУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ОСОБИСТІСТЬ ШКОЛЯРА</p> <p><i>Мета:</i> розкрити розуміння колективу як мети і засобу</p>	2	

	<p>виховання школярів, впливу колективу на особистість; показати динаміку та логіку розвитку колективу; формувати у студентів професійно-педагогічні вміння формування учнівського колективу, вибору педагогічно доцільної системи методів виховного впливу на особистість і колектив відповідно поставлених завдань.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> група; колектив; учнівський колектив; загальношкільний колектив; ознаки колективу; функції колективу; структура дитячого колективу; етапи розвитку колективу; закони життя, стиль, тон дитячого колективу; система перспективних ліній; закон паралельної дії; суспільна думка.</p> <p>План заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, ознаки, функції колективу. 2. Вплив колективу на особистість дитини. Структура дитячого, загальношкільного колективу. 3. Процес розвитку колективу. Система перспективних ліній. 4. Закони життя, стиль, тон дитячого колективу. 5. Педагогіка паралельної дії. 		
14	<p>Тема 14. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА З УЧНЯМИ</p> <p><i>Мета:</i> розкрити особливості індивідуального підходу, індивідуальної роботи та процесу індивідуалізації соціально-педагогічної роботи з дітьми; проаналізувати сутність понять – «важкий», «важковихований», «педагогічно занедбаний», «правопорушник», «учень з відхиленнями у поведінці» та способи педагогічної профілактики адиктивної поведінки підлітків; удосконалити вміння студентів моделювати, здійснювати й аналізувати свою діяльність у процесі індивідуальної роботи з учнями.</p> <p><i>Ключові поняття:</i> індивідуальний підхід; індивідуальна робота; індивідуалізація; педагогічно занедбана дитина; «важкі» підлітки.</p> <p>План заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, цілі, завдання, зміст індивідуального підходу, індивідуалізації та індивідуальної роботи з учнями. 2. Поняття важковихованості у сучасній психолого-педагогічній літературі. 3. Специфіка індивідуального підходу в соціально-педагогічній роботі з важкими дітьми. 4. Організація роботи вчителя-вихователя з важковиховуваними учнями. 5. Здатність вчителя зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. 6. Здатність вчителя використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 	2	
Разом	38	8	

6.4. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає опрацювання навчального матеріалу лекційних занять, підготовку до практичних (семінарських) занять, а також самостійне опрацювання додаткового навчального матеріалу до окремих модулів або тем у вільний від аудиторних занять час, виконання домашнього завдання за темами:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Сутність процесу виховання в початковій школі			
1.	Законспектувати статті Конституції України, що стосуються процесу навчання, освіти, виховання, розвитку та формування особистості в суспільстві	5	9
2.	На підставі власного ранжування оцінити за п'ятибальною системою основні ідеї, які впливають на мету виховання за умов творення незалежної держави	5	9
3.	Візьміть участь у підготовці і проведенні одного позакласного виховного заходу в школі, складіть його план, проаналізуйте хід підготовки, проведення і досягнуті результати	5	9
4.	Відвідайте одну-дві позашкільні установи, ознайомтеся із змістом та методикою їх роботи формами взаємодії школи і позашкільних установ з питань виховання учнів. Продумайте шляхи вдосконалення роботи цих закладів	5	9
5.	Підготуйте сценарій позакласного виховного заходу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів	5	9
6.	Візьміть участь у підготовці та проведенні одного позакласного виховного заходу в школі, скласти його план, проаналізувати перебіг підготовки, проведення і досягнуті результати	5	9
7.	Проаналізувати план виховної роботи одного з досвідчених учителів початкових класів національної школи.	5	9
8.	Скласти орієнтовний план виховної роботи з учнями (на чверть, півріччя) відповідно до вимог і завдань національної школи	5	9
Змістовий модуль 2. Виховна діяльність в початковій школі			
9.	Проаналізуйте зміст навчального матеріалу з математики, мови, природознавства з погляду їхнього впливу на розумове виховання молодших школярів	5	9
10.	Проаналізуйте навчальні програми початкової школи з точки зору формування засад наукового світогляд. Уважно прочитайте пояснювальну записку до навчальної програми (з математики, природознавства тощо). Визначте основну мету курсу, основні цілі, які реалізуються під час вивчення навчального предмета. Випишіть головні цілі. Порівняйте цю мету зі змістом засадничих світоглядних ідей	6	9
11.	Спроектуйте модель заходу-комплексу	5	9
12.	Випишіть крилаті вислови про виховання	5	9
13.	Знайти у психолого-педагогічній літературі різні методи діагностики та вимірювання вихованості	5	8
14.	Проаналізувати різні методи оцінювання рівня вихованості школярів	5	8

15.	Ознайомитися зі змістом освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної)	5	8
		76	132

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання носить самостійний характер виконання завдань і тематично охоплює загальне змістовне навантаження з навчальної дисципліни «Теорія виховання». Індивідуальне завдання складається з двох частин у кожному модулі: 1. творче завдання (есе) та 2. реферат. Студент повинен обрати будь-яку тему із запропонованих до відповідного модуля та підготувати творче завдання (есе) і реферат за кожен з модулів. Студент може запропонувати свої теми творчих завдань (есе) і рефератів.

ТЕМИ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ (ЕСЕ) ДО ВІДПОВІДНОГО МОДУЛЯ

Змістовий модуль 1. Сутність процесу виховання в початковій школі

1. Знайти максимальну кількість можливих визначень виховання і написати пояснення до них.
2. Користуючись науково-педагогічною літературою, обґрунтувати, чим відрізняються поняття «національне» та «націоналізм».
3. Прорецензувати на вибір одну зі статей на тему шкільного виховання з будь-якого сучасного педагогічного часопису.
4. До кожного з принципів виховання навести приклад з педагогічної спадщини педагогів-класиків (К.Д. Ушинського, В.О. Сухомлинського, А.С. Макаренка та ін.).
5. Скласти порівняльну характеристику системи принципів виховання сучасних педагогів: І. П. Підласого, В. І. Лозової, Г. В. Троцько, В. О. Мойсеюка.
6. Користуючись науково-педагогічною літературою, письмово обґрунтувати необхідність комплексного підходу до виховання.
7. Скласти таблицю, яка б уточнювала позитивні і негативні аспекти комплексного підходу до виховання.
8. Прорецензувати на вибір одну зі статей, присвячених шкільному вихованню, з будь-якого сучасного педагогічного часопису.
9. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування..
10. Наведіть приклади з художньої літератури, що розкривають особливості впливу колективу на формування особистості.
11. Скласти таблицю, яка відобразить позитивні та негативні наслідки формування особистості засобами колективу.
12. Визначити, які шляхи згуртування колективу розглянуто у «Педагогічній поемі» А. С. Макаренка.
13. Забезпечення індивідуального та диференційованого розвитку здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей – необхідна якість вчителя початкової школи.
14. Виписати показники, які відображають сформованість у дітей засад колективізму, якостей громадськості, колективних взаємин.

15. Визначити умови, що сприяють формуванню комунікативної активності. Навести приклади її вияву.

Змістовий модуль 2. Виховна діяльність в початковій школі

16. Знайомлячись із твором В. О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям», визначте напрямки діяльності вчителя з формування культури розумової праці молодших школярів.
17. Знайомлячись із твором В. О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям», визначте положення щодо морального виховання молодших школярів у досвіді видатного педагога.
18. Які якості класного керівника необхідні для здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти та надання їм домедичної допомоги (за потреби)?
19. Підготувати реферативні виступи на тему «Педагогу, батькам і дітям: а) про етикет за столом; б) про елегантність і культуру одягу; в) про гостьовий етикет; г) про дотримання етикету в громадських місцях».
20. На основі рекомендованої до заняття літератури обґрунтувати роль діяльності у розвитку соціальних емоцій.
21. Скласти таблицю «Засоби і методи виховання у дітей гуманних почуттів». З лівого боку аркуша послідовно запишіть засоби, а потім — методи; праворуч напроти цих пунктів наведіть конкретні приклади, що ілюструють їх: вкажіть художника і назву картини, композитора й автора тексту пісні, назвіть казки, прислів'я і приказки; покажіть, як можна вправляти дітей у добрих справах і вчинках, виховувати турботливе, уважне ставлення до молодших, однолітків, котрі захворіли, тощо. Приклади можна знайти в сучасних освітніх програмах, у спеціальній літературі. У пригоді стане ваш життєвий досвід.
22. Прорецензувати наукові статті з проблеми екологічного виховання молодших школярів в одному з педагогічних часописів за останній рік.
23. Ознайомтесь із творами В. О. Сухомлинського і виберіть 5-6 цікавих, на вашу думку, суджень про місце і роль естетичного виховання молодших школярів.
24. Підготувати коротке повідомлення з одного з видів художньої діяльності дітей (на вибір).
25. Які якості класного керівника необхідні для планування та реалізації заходів щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу?
26. З прочитаної літератури вибрати і навести приклади використання методу творчих завдань для розвитку творчості дітей у різних видах художньої діяльності.
27. Користуючись творами А. С. Макаренка, випишіть його міркування про місце і роль праці у соціальному становленні особистості.
28. Запропонуйте зміст загальних доручень для дітей різних вікових груп (у приміщенні, на шкільній ділянці, у різні сезони року). Обґрунтуйте їхнє значення, визначте кількість учасників і розподіліть роботу між ними. Спираючись на рекомендації, покажіть можливі ускладнення у змісті пропонованих доручень для молодших школярів, у розв'язанні ними питань, що потребують узгодження інтересів, думок учасників.
29. Запропонуйте зміст праці, що дає змогу організувати діяльність дітей усієї групи, сформулюйте завдання для кожної підгрупи (ланки). Доведіть відповідність запропонованого вами змісту педагогічним умовам організації праці.

30. Здатність учителя початкової школи організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи.

Теми рефератів (max. – 10 б.)

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ ДО ВІДПОВІДНОГО МОДУЛЯ

1. Основні цінності сучасного виховання.
2. Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили.
3. Українська виховна система в контексті світових культурних процесів.
4. Зарубіжна педагогіка про мету виховання.
5. Інтеграція всіх напрямків виховної роботи як умова формування творчої особистості громадянина України.
6. Ідеї народності у працях К. Д. Ушинського, Б. Грінченка.
7. Сучасне тлумачення принципу народності і його застосування в роботі передових учителів України.
8. В.О.Сухомлинський про відповідність виховання віковим та індивідуальним особливостям дитини.
9. Гуманна особистість і шляхи її виховання.
10. Методи виховання в умовах формування відносин співтворчості.
11. Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання.
12. В.О.Сухомлинський про використання у початковій школі методів стимулювання.
13. Вітчизняні та зарубіжні психологи, психотерапевти про використання методів заохочення та покарання.
14. Покарання і заходи впливу (за працями А. С. Макаренка).
15. Дисципліна, режим, покарання і заохочення (за працями А. С.Макаренка).
16. Особливості вимог і контролю в роботі з хлопцями та дівчатами.
17. Виховна робота зі шкільними хуліганами.
18. Самовиховання: історія, теорія, методика.
19. Самовиховання: суть, умови, етапи, прийоми.
20. Перевиховання: історія, теорія, методика.
21. Перевиховання, його функції, етапи і принципи.
22. Основні форми організації виховання.
23. Особливості розумового виховання учнів в педагогічній спадщині В. О.Сухомлинського.
24. Формування наукового світогляду молодших школярів.
25. Забезпечення культури розумової праці учнів на уроці (за В. О.Сухомлинським).
26. Моральне виховання як основа вихованості молодшого школяра.
27. Морально-етичне виховання молодших школярів засобами фольклору.
28. Виховання моральних цінностей молодших школярів.
29. Роль вчинку та позитивного прикладу в морально-етичному вихованні молодших школярів.
30. Виховання дисциплінованості та відповідальності молодших школярів.
31. Роль, форми та методи екологічного виховання у формуванні свідомості молодшого школяра.
32. Формування екологічної культури молодших школярів.
33. Формування екологічної свідомості молодших школярів.
34. Зміст, шляхи, форми та засоби естетичного виховання.
35. Естетичне виховання молодших школярів у Павлівській школі В. О.Сухомлинського.

Змістовий модуль 2. Виховна діяльність в початковій школі

36. Виховання естетичної культури молодших школярів.
37. Естетичне виховання молодших школярів у позакласній роботі.
38. Естетичне виховання молодших школярів на засадах української етнопедагогіки.
39. Трудове виховання молодших школярів у контексті ідей А. Макаренка

40. Виховання трудової активності молодших школярів.
41. Трудове виховання молодших школярів засобами національної педагогіки.
42. Формування в учнів трудової культури засобами народознавства.
43. Зміст та завдання фізкультурно-оздоровче виховання молодших школярів.
44. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми молодшого шкільного віку.
45. Організація фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в режимі дня школи.
46. Основні напрямки вдосконалення системи фізичного виховання в початковій школі.
47. Система заходів по формуванню здорового способу життя в загальноосвітніх школах.
48. Взаємодія сім'ї і школи в організації фізкультурно-оздоровчої роботи.
49. Правове виховання молодших школярів як один з шляхів формування патріота - громадянина.
50. Формування правової культури молодших школярів.
51. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.
52. Особливості взаємодії сім'ї та школи у формуванні особистості молодшого школяра.
53. Роль класного керівника у налагодженні ефективної співпраці з батьками.
54. Індивідуальна робота з батьками
55. Особливості й перспективи розвитку сучасної сім'ї.
56. Сучасні методи вивчення сімей учнів.
57. Організація спільної діяльності вчителів, батьків і учнів.
58. Класний керівник. функції, напрями і форми роботи.
59. Інноваційні технології у роботі класного керівника.
60. Робота класного керівника з батьками учнів.
61. Критерії оцінювання діяльності класного керівника.
62. Робота класного керівника з організації та проведення позакласної виховної роботи
63. Планування роботи класного керівника.
64. Діагностичний підхід як важлива умова професійної позиції вчителя початкових класів.
65. Особливості діагностики і вимірювання вихованості дитини молодшого шкільного віку.
66. Сутність, мета, завдання позашкільного виховання.
67. Інноваційні методи позакласної та позашкільної роботи у початковій школі.
68. Гурткова робота – один із видів позакласної роботи у навчально-виховному процесі.
69. Роль класного керівника в залученні дітей до діяльності гуртків і секцій за інтересами
70. Бесіда як форма організації позакласної виховної роботи з молодшими школярами.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійна та інтерактивна дошки.

Обладнання: проєктор, ноутбук.

Програмне забезпечення: Google Meet, Moodle (Modular Object Oriented Digital Learning Environment), інтерактивні засоби (електронна пошта, комп'ютерні комунікації та відеоконференції).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Попадич О. О. Навчально-методичні рекомендації для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта освітньої програми «Початкова освіта». Ужгород, Редакційно-видавничий відділ ДВНЗ «УжНУ». 2024. 115 с.
2. Попадич О. О. Методичні рекомендації проходження педагогічної практики (Позакласні виховні заходи) студентів спеціальності Початкова освіта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 24 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/38836> (дата звернення: 15.06.2025).
3. Попадич О. О. Організація управлінської діяльності як засіб педагогічно-правової підготовки майбутнього вчителя початкової школи. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2021. С. 71–79. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/36908> (дата звернення: 15.06.2025).
4. Попадич О. О. Формування правових знань молодших школярів засобами масової інформації та науково-популярної літератури. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 18, Т. 2. 2019. С. 73–76. URL: www.innovpedagogy.od.ua. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/31285> (дата звернення: 15.06.2025).
5. Попадич О. О. Підготовка вчителя до формування правових знань учнів початкових класів засобами інноваційно-творчої діяльності. *Освіта і наука*. 2020. Вип. 1 (28). 2020. С. 119–124. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/31297> (дата звернення: 15.06.2025).
6. Попадич О. О. Комплексне використання на уроці інтегрованого курсу «Я досліджую світ» методів навчання, спрямованих на формування в учнів правової компетентності. *Virtus : Scientific Journal*. 2021. №. 51. Р. 63–67. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/36905> (дата звернення: 15.06.2025).
7. Попадич О. О. Підготовка вчителя до формування правових знань учнів початкових класів щодо безпечної поведінки в інтернеті. *An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary: proceedings of the I International scientific and practical conference (Vienna, February 19, 2021)*. Vienna, 2021. С. 422-424. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/36901> (дата звернення: 15.06.2025).
8. Попадич О. О. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до формування правової компетентності учнів початкової школи (Дис... д. пед. наук за спеціальністю 13.00.04). Хмельн. нац. ун-тет. Хмельницький, 2021. 598 с.
9. Reshetnyak, V., Popadych, O., Korchakova, N., Shyshova, O., Shulzhenko, D., & Sichka, V. (2022). Innovations in Primary Education: Neuropsychological Aspect. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 13(1), 173-187. URL: <https://doi.org/10.18662/brain/13.1/275> <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/45579> (дата звернення: 15.06.2025).
10. Nataliia Bakhmat, Olena Popadych, Larysa Derkach, Marianna Shvardak, Mykola Lukashchuk, Viktor Romanenko. Using Information Technologies to Train Today Teachers in the Educational Environment. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională* 2022, Volume 14, Issue 2, pages: 479-499| URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/591> Submitted: August 27th, 2021 | Accepted for publication: February 14th, 2022 <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/45580> (дата звернення: 15.06.2025).
11. Tetiana Zaporozhchenko, Olena Fonariuk, Snizhana Kliuieva, Nataliia Ashikhmina, Olha Kanibolotska Distance Education on the Basis of Innovative Technologies. *Problems of the Primary School Teacher Training in Ukraine*. *Revista Românească pentru Educație*

Multidimensională. 2022, Volume 14, Issue 2, pages: 102-117| <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/569>. Submitted: August 4th, 2021 | Accepted for publication: April 7th, 2022. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/45581> (дата звернення: 15.06.2025).

12. Маценко Л. М. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. Вид. 3-тє, доп., перероб. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 319 с. URL: http://dglip.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6197/1/Маценко_Теорія%20і%20методика%20виховання.pdf (дата звернення: 15.06.2025).

13. Ковальчук В. Теорія і практика виховання. Методичні рекомендації до семінарських занять /для студентів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Житомир: Вид-во ЖДУ, 2023. 50 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/36144/1/Ковальчук_Метод_матеріали%20з%20ТіПВих_2023.pdf (дата звернення: 15.06.2025).

Допоміжна література

1. Попадич О.О. Методика виховної роботи у початковій школі: Методичні матеріали для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності Початкова освіта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 52 с.

2. О. Попадич, І. Козубовська, Т. Атрощенко. Формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи в полікультурному середовищі (методичні рекомендації). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 31 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39062> (дата звернення: 15.06.2025).

3. О. Попадич, І. Козубовська, Н. Сойма. Організація соціально-педагогічної роботи з дезадаптованими дітьми: зарубіжний досвід (методичні рекомендації). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 31 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39061> (дата звернення: 15.06.2025).

4. Попадич О. О. Особливості проходження педагогічної практики майбутніми вчителями початкової школи в умовах дистанційного навчання. Scientific and pedagogical internship «Traditional education and technological challenges in teaching pedagogical and psychological disciplines bn the EU countries» : Internship proceedings. May 16 – June 26, 2022. Wloclawek, 2022. P. 47-51.

5. Козубовська І.В., Попадич О.О. Соціально-правовий захист дітей, позбавлених батьківського піклування : зарубіжний досвід. Методичні рекомендації для студентів дошкільної і початкової освіти. Навчально-методичне видання. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», вид-во «Говерла», 2021. 27 с.

6. Попадич О.О. Методика виховної роботи у початковій школі: Методичні матеріали для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності Початкова освіта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 52 с.

7. О. Попадич, І. Козубовська, Т. Атрощенко. Формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи в полікультурному середовищі (методичні рекомендації). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 31 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39062> (дата звернення: 15.06.2025).

8. О. Попадич, І. Козубовська, Н. Сойма. Організація соціально-педагогічної роботи з дезадаптованими дітьми: зарубіжний досвід (методичні рекомендації). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 31 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39061> (дата звернення: 15.06.2025).

9. Попадич О. О. Особливості проходження педагогічної практики майбутніми вчителями початкової школи в умовах дистанційного навчання. Scientific and pedagogical internship «Traditional education and technological challenges in teaching pedagogical and

psychological disciplines in the EU countries» : Internship proceedings. May 16 – June 26, 2022. Wloclawek, 2022. P. 47-51.

10. Національна доктрина розвитку освіти : Указ Президента України від 14.04.2002 р. № 347/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> (дата звернення: 27.06.2025 р.).

11. Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: https://vnmu.edu.ua/downloads/other/konc_rov_dystan_osv.pdf (дата звернення: 27.06.2025 р.).

12. Положення про дистанційне навчання (зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 466 від 25.04.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення: 27.06.2025 р.).

13. Концепції Державної цільової програми впровадження в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій «Сто відсотків» на період до 2015 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1722-2010-p#Text> (дата звернення: 27.06.2025р.).

14. Закон України «Про освіту» / Верховна Рада України // Офіційний вісник України. 2017. № 78. С. 7. Стаття 2392, код акта 87438/2017.

15. Національна доктрина розвитку освіти. *Офіційний вісник України*. 2002. № 16.

16. Концепція нової української школи: розпорядження Кабінету Міністрів України № 988-р (від 14 грудня 2016 р.). URL: <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/21/108>

17. Самойленко І., Попадич О., Попадич Б. Змішане навчання: інноваційний підхід до освітнього процесу в умовах цифрової трансформації. Наукові праці МАУП. Педагогічні науки. 2024. Вип. 1 (60). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. С. 57-61. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/pedagogy/article/view/3112> (дата звернення: 27.05.2025).

18. Попадич Б. Т., Попадич О. О., Логай В. А. Дистанційне навчання як виклик сучасної системи освіти: методико-правовий вимір. «Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 3 (21) 2024. С. 863-877.

19. Кібенко Л., Попадич О. Вища освіта в Україні в період війни: вектори розвитку. *Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej, Czestochowa*, 2024, 62 (2024) nr 1, s. 47-53. URL: <http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/issue/view/69/53> (дата звернення: 27.05.2025).

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/password-login;jsessionid=07D02C747F9258A875207EC98113F199#null> (дата звернення: 14.06.2025).

2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>. (дата звернення: 15.06.2025).

3. Наказ Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах від 29.07.2019 URL: <http://osvita.ua/legislation/other/5397/>, (дата звернення: 15.06.2025).

4. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>. (дата звернення: 14.06.2025).

5. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 15.06.2025).

6. Про основні орієнтири виховання учнів 1–11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів України. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/. (дата звернення: 15.06.2025).

7. Про Національну програму виховання дітей та учнівської молоді в Україні <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6-98601-04> (дата звернення: 15.06.2025).

8. Педагогіка. URL: <https://pedagogika.at.ua> (дата звернення: 15.06.2025).
9. Сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/> (дата звернення: 15.06.2025).
10. Словник-хрестоматія педагогічних понять. Загальні основи педагогіки, теорія виховання, дидактика, школознавство. URL: <https://ukrreferat.com/chapters/pedagogika/slovník-hrestomatiya-pedagogichnih-ponyat-zagalni-osnovi-pedagogiki-teoriya-vihovannya-didaktika-shkoloznavstvo.html> (дата звернення: 15.06.2025).
11. Українська педагогіка. URL: <http://ukped.com> (дата звернення: 15.06.2025).

9. РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)